

HYVINKÄÄ

Hyvinkään kaupungin
**Hyvinvointi- ja
turvallisuuksuunnitelma
2022–2025**

Hyvinvoinnin ja turvallisuuden rakentaminen

Kunnan tehtävänä on edistää asukkaiden hyvinvointia ja alueen elinvoimaa sekä järjestää tarvittavat palvelut ekonomisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla. Hyvinkäällä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen on kaikkien yhteinen tehtävä, jossa Hyvinkään kaupungin palveluilla on oma tärkeä roolinsa. Kaikki sosiaali- ja terveystalot sekä pelastus- ja ensihoitopalvelut tuotetaan jo nyt nykyisen kaupunkiorganisaation ulkopuolella.

Kaupungin muuttunut rooli

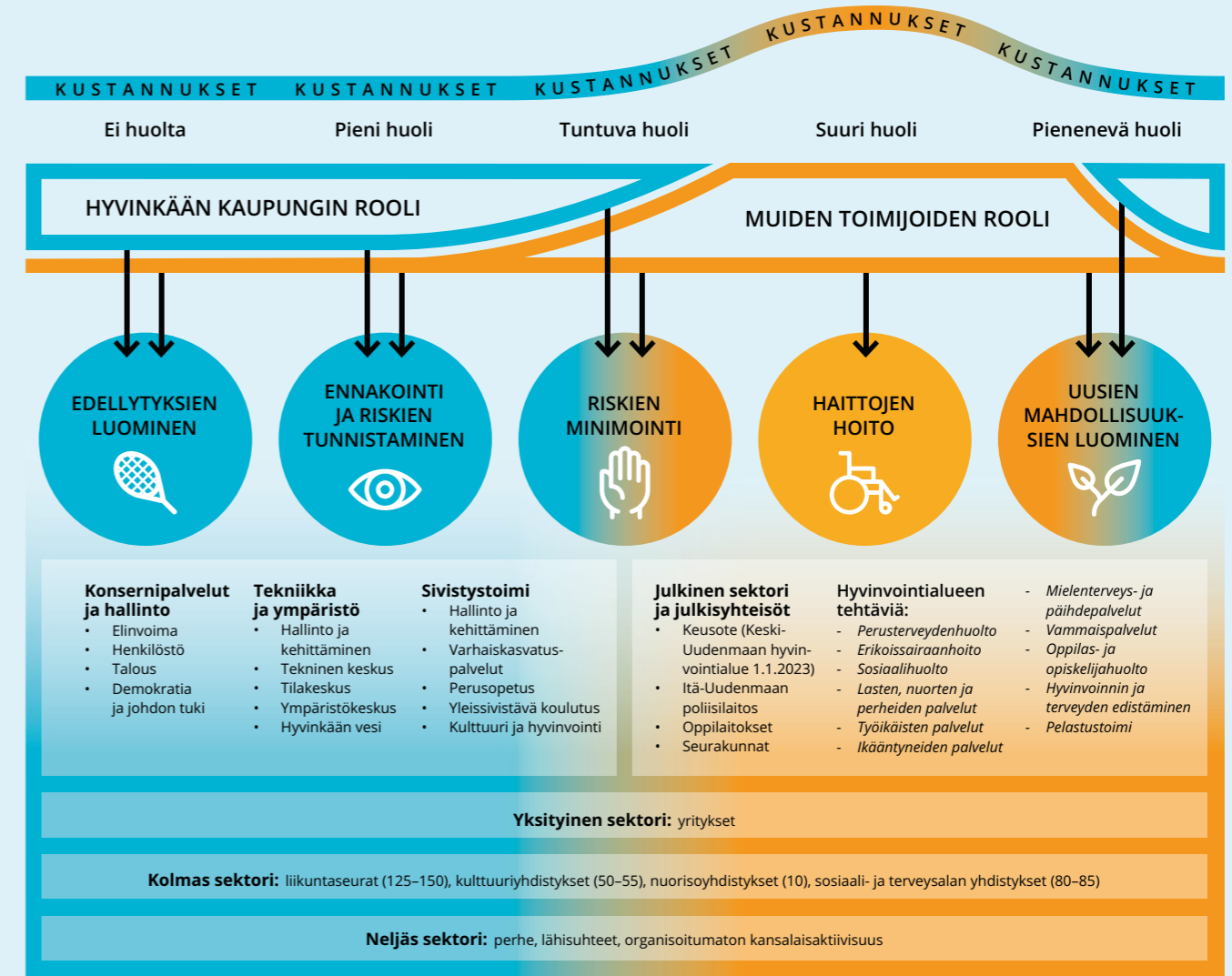
Kaikkien sosiaali- ja terveystaloiden järjestämisvastuu on tällä hetkellä Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymällä ja 1.1.2023 alkaen Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella. Hyvinvointialueiden tavoitteena on tuottaa palvelut nykyistä tasapuolisemmin, laadukkaammin, kustannustehokkaammin ja saada kavennettua ihmisten välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja.

Tämä massiivinen rakennemuutos on tarkoittanut suuria muutoksia Hyvinkään kaupungin taloudellisissa toimintaedellytyksissä, osaamispääomassa, arjen käytänteissä, asiakassegmenteissä, toimenkuissa ja jopa toimintafilosofiassa. Kaupungin perustehtäviä on siirretty korjaavasta työstä kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä lisäävään työhön. Kaupunkiorganisaatio on siirtynyt ratkaisu- ja terveyskeskeisyyteen.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden rakentamisen työnjako Hyvinkäällä

Keski-Uudenmaan hyvinvointialuetta on rakennettu yhdessä jo usean vuoden ajan. Työnjako Hyvinkään kaupungin ja muiden toimijoiden kesken on rakentunut tänä aikana seuraavanlaisiksi:

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen kaupungin perustehtävinä

Kaupungin jokainen toimiala, palvelualue ja työntekijä tuottaa omalta osaltaan hyvinvointia, terveyttä, yhteisöllisyyttä, osallisuutta, viihtyvyyttä ja turvallisuutta.

Elinvoimainen elämiskaupunki

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen taustalla on kaupungin konsernipalvelut ja -hallinto, joka koordinoi ja ohjaa kaupungin koko palvelutuotantoa kuntalaisille. Osaava ja innostunut henkilöstö tuottaa laadukasta palvelua. Mitä elinvoimaisempi kaupunki, sitä paremmin ihmiset ja ympäristö voivat. Kotouttamispalvelut tukee maahanmuuttajien integroitumista osaksi yhteiskuntaa ja kaupunkiamme.

Tekninen-, tila- ja ympäristökeskus sekä vesilaitos huolehtivat hyvinvoivan ja turvallisen kaupungin perustoiminnoista.

Varhaiskasvatus edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua ja yhdenvertaisuutta, osallistaa, aktivoi ja ehkäisee syrjäytymistä. Perusopetus on osa esiopetuksesta alkavaa koulutusjatkumoa. Kaupunki vastaa myös lukio-opetuksesta, Hyvinkään opistosta ja huolehtii taidekasvatuksesta yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Kulttuuri-, nuoriso-, liikunta- ja hyvinvointipalveluilla sekä niihin tiiviisti liittyvillä yhdistys- ja seuratoimijoilla on suuri merkitys kuntalaisten hyvinvoinnin ja elinvoimaisen elämiskaupungin yhteisessä rakentamisessa.

HYTE-kerroin kannustimena kuntien rahoituksessa

On suunniteltu, että kaikki kunnat ottavat käyttöön vuoden 2023 alusta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosan eli HYTE-kertoimen. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan.

Mitä hyvinvointi ja turvallisuus oikein on?

Hyvinvointi ja turvallisuus merkitsevät eri asioita eri ihmisille elämän eri vaiheissa. Hyvinvoinnin ja turvallisuuden tunne ovat myös subjektiivisia kokemuksia ja toisaalta niiden toteutuminen on vahvasti kiinni ihmisen omista valinnoista.

Kaupunki luo mahdollisuuksia

Hyvinkään kaupungin tehtävänä on luoda kuntalaisille puitteita rakentaa omaa hyvinvointia, kannustaa heitä hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtimiseen, yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen sekä tarjota turvallinen, viihtyisä ja inspiroiva elinympäristö. Kaupungin tehtävänä on myös seurata ja tehdä näkyväksi kuntalaisten ja alueen hyvinvoinnin ja turvallisuuden tilaa.

Kaupunkimetsät saavutettavissa

Esimerkiksi luonnossa oleskelu ja kulkeminen lisäävät ihmisten terveyttä ja hyvinvointia. Luonto auttaa unohtamaan huolet, palautumaan stressistä ja kohottaa mielialaa. Voimaantumiskokemukset mielipaikaksi mainituissa kaupunkimetsissä tai virkistysalueilla ovat voimakkaampia kuin rakennetun ympäristön lempipaikoissa. Ulkoilualueiden helppo saavutettavuus on tärkeää terveysvaikutusten kannalta, sillä ulkoilukäynnit vähenevät sitä mukaa, mitä kauempana alueet sijaitsevat. Hyvinkäällä Terveysmetsä ja ympäri kaupunkia sijaitsevat laadukkaat ulkoilumahdollisuudet ovat kuntalaisille hyvin saavutettavissa.

Hyvinvointi on

fyysistä, psyykkistä, sosioekonomista ja emotionaalista hyvää oloa, joka on ihmisen itsensä, hänen läheistensä sekä yhteiskuntapolitiikan, palvelujärjestelmän ja lähiympäristön tulosta.

Hyvinvointi lähtee vahvasti ihmisestä itsestään.

Turvallisuus on

vaarojen ja uhkien (riskin) poissaoloa, mutta myös kokemusta niiden poissaolosta. Turvallisuutta uhkaavia vaaroja ei pystytä poistamaan kokonaan, joten kyse on uhan vähentämisestä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut tuotetaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella

Keusote, kuva Iiro Rautiainen

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä

Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveysalan kuntayhtymä (Keusote) on järjestänyt Hyvinkään kaikki sosiaali- ja terveyspalvelut 1.1.2019 alkaen. Vastuu hyvinkääläisten hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta on siis jakautunut kaupunkiorganisaation lisäksi myös monille muille palveluntuottajille, kuten Keusotelle, HUS:lle, Itä-Uudenmaan poliisilaitokselle ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle. Joulukuussa 2019 hyväksyttiin Keski-Uudenmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2020–2025. Sen tavoitteet linkittyvät vahvasti myös Hyvinkään kaupungin tekemään hyvinvointityöhön.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos vastaa Hyvinkään palo- ja pelastustoiminnasta, kiireellisestä ensihoitopalvelusta sekä onnettomuuksien ehkäisyyn ja omatoimiseen varautumiseen liittyvästä valvonnasta, ohjauksesta, valistuksesta, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä.

Lisäksi pelastuslaitos tukee kunnan varautumista ja valmiussuunnittelua sekä laatii ja ylläpitää väestön suojaamiseen poikkeusoloissa liittyvät suunnitelmat yhteistyössä kunnan kanssa. 1.1.2023 alkaen sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut tuotetaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Hyvinkään hyvinvoinnin ja turvallisuuden tila

Koronaepidemia on vaikuttanut monin tavoin kaikkiin hyvinkääläisiin ja Hyvinkään kaupungin tuottamiin hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistäviin palveluihin – ja tulee vaikuttamaan vielä pitkään, kenties sukupolvien ajan.

Epidemiolla on ollut myös myönteisiä vaikutuksia, kuten sähköisten palveluiden kehittyminen, uusyhteisöllisyyden muodostuminen, uusien toiminta- ja vuorovaikutustapojen syntyminen, resilienssin lisääntyminen, huoltovarmuuden, kriisinhallintakyvyn ja palvelujärjestelmän testaaminen, ympäristökuormituksen vähentyminen, arvopohdinnan aktivoituminen, omaehtoisen liikunnan ja luonnossa liikkumisen lisääntyminen ja toimivien etätyökäytänteiden muotoutuminen.

VÄESTÖRAKENNE

Asukkaita 46 576
Keski-ikä on 43,9 v.
Suomenkielisiä 92,6 %
Työikäisiä 56 %
0–17-vuotiaita 18 %

TALOUS JA ELINVOIMA

Työttömiä 10,3 % (12/2021)
Työpaikkaomavaraisuus
94 % (2018)
Tilikausi (2020) päättyi
nollatulokseen

ELINYMPÄRISTÖ

Melko väljä kaupunki ja
laaja viheralueverkosto.
Laajasti ulkoilureittejä ja
luontopolkuverkosto.
Hyvä ilmanlaatu.

ASUINOLOSUHTEET

Asuinolosuhteisiin
tyytyväisiä
20–64-v. 83,4 %
ja yli 65 v. 87,2 %
(vuonna 2020)

RIKOKSET

Liikenne rikokset 802
Omaisuusrikokset 2431
Väkivaltarikokset 268
Seksuaalirikokset 25
(vuonna 2021)

TURVALLISUUS

Turvalliseksi
kokeneiden osuus
20–64-v. 66,5 %
ja yli 65 v. 56,5 %
(vuonna 2020)

TERVEYS

Erityiskorvattaviin
lääkkeisiin oikeutetut
työikäiset 21,5 %
ja yli 65 v. 61,7 %

HYVINVOINTI

Elämänlaatunsa hyväksi
tuntevat 20–64-v. 56,1 %
ja yli 65 v. 55,7 %
(vuonna 2020)

Hyvinvoinnin ja turvallisuuden tavoitteet ja toimenpiteet

Hyvinkään kaupunki määrittelee strategiasaan, Hyvinkään Pelikirjassa 2017–2027, keskeiset päämäärät, tavoitteet ja valitut painopistealueet. Pelikirja on kaupungin keskeinen johtamisen ja ohjauksen väline. Näin ollen myös nykyisen valtuustokauden hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman tavoitteet on tehty sekä hyvinvointi- ja turvallisuustietoon että valtuuston hyväksymään Pelikirjaan pohjautuen.

Tavoitteena hyvinvoivat kuntalaiset

Indikaattoritietojen viitoittamana, palvelualueiden asiantuntijoiden taustatuella sekä Pelikirjan, talousarvion ja palvelualueiden omien dokumenttien tavoitteiden pohjalta on koottu yhteen Hyvinkään kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman tavoitteet vuosille 2022–2025.

Tavoitteita ja varsinkin toimenpiteitä niiden saavuttamiseksi on runsaasti. Niiden toteutumista seurataan toimialoilla ja palvelualueilla osana normaalia talouden ja toiminnan raportointia läpi vuoden. On otettava huomioon, että hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaan koottuihin tavoitteisiin ei sisälly samankaltaista sitovuutta kuin talousarvion sitoviin tavoitteisiin. Tavoitteet pyritään saavuttamaan normaalioloissa ja käytettävissä olevilla resursseilla.

Hyvinkääläiset voivat hyvin!

Epäkohdista ja erilaisista haasteista huolimatta on tärkeä muistaa, että hyvinkääläiset voivat valtakunnallisesti ja varsinkin globaalisti tarkasteltuna erittäin hyvin.

Hyvinkääläiset ovat esimerkiksi varsin terveitä ja kokevat elinpiirinsä viihtyisäksi ja turvalliseksi.

KAUPUNGIN ELINVOIMAISUUDEN LISÄÄMINEN

Yritystoiminnan, työllisyystilanteen
ja turvallisuuden edistäminen

Kestävän kehityksen edistäminen

Monimuotoisen tapahtuma-,
kulttuuri- ja liikuntakaupungin
rakentaminen

SUUNNITELTUJA TOIMENPITEITÄ:

- Työllisyyspalveluiden useita toimenpiteitä mm. työvoiman saatavuuden edistämiseksi, työttömyyden vähentämiseksi ja työllisyyspalveluiden kehittämiseksi.
- Alueellisten turvallisuuskävelyiden tekeminen ja tiedon työstäminen.
- Julkisten alueiden työmailla ja niiden vaikutusalueilla liikkuvien turvallisuuden huomioiminen.
- Ympäristöohjelman huomioiminen
- Hyvinvointia ja elinvoimaa lisäävien tapahtumien järjestäminen ja sujuvoittaminen.
- Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden yhteisen avustussäännön päivittäminen.
- Turvallisten, motivoivien ja monipuolisten liikkumismahdollisuuksien tarjoaminen.
- Uuden museopalveluiden konseptin käyttöönotto.

YHTEISÖLLISYYDEN JA OSALLISUUDEN MAHDOLLISTAMINEN

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden
lisääminen

Kotoutumisen tukeminen

Asukkaiden roolin vahvistaminen
hyvinvointi- ja turvallisuus-
työssä

SUUNNITELTUJA TOIMENPITEITÄ:

- Tavoitteiden mukaisen ehkäisevän työn tekeminen erityisesti lasten, nuorten ja ikääntyneiden parissa.
- Kaupungin kiinteistöjen ja julkisten alueiden kehittäminen nykyistä esteettömämmiksi.
- Liikennesääntötuntemuksen lisääminen ajankohtaisilla kampanjoilla ja liikenneaiheisilla kursseilla.
- Kaupungin www-sivujen kehittäminen hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta koskien.
- Kuntalaistilaisuuksien säännöllinen järjestäminen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden ajankohtaisista teemoista.

ENNALTAEHKÄISEVÄN HYVINVOINTI- JA TURVALLI- SUUSTYÖN TEKEMINEN

Päihde- ja mielenterveysongelmien
ehkäiseminen verkostoyhteistyönä

Esteettömän kunnan rakentaminen

Liikenneturvallisuuden parantaminen

Tietouden lisääminen

SUUNNITELTUJA TOIMENPITEITÄ:

- Lasten, nuorten ja ikääntyneiden yksinäisyyteen, kiusaamiseen ja osattomuuteen puuttuminen tarjoamalla palveluita, ryhmiä ja kohtaamispaikkoja.
- Yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tukemalla niitä edistäviä yhdistys- ja seuratoimijoita.
- Hyvinkää Opiston opinto-ohjelman luento- ja kurssien kohdistaminen myös ikääntyneelle ja toimintarajoitteiselle väestölle.
- Maahanmuuttajatyön tekijöiden ja sen moniammatillisen verkoston yhteistyön kehittäminen.
- Nuorisovaltuuston, vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston toiminnan edistäminen.
- Kuntalaiskyselyiden toteuttaminen säännöllisesti.

DIGITAALISUUDEN EDISTÄMINEN JA HYÖDYNTÄMINEN

Sähköisen asioinnin kehittäminen
kaupungin palveluissa

Digitaalisen saavutettavuuden
edistäminen kaupungin
palveluissa

SUUNNITELTUJA TOIMENPITEITÄ:

- Digitaalisten palveluiden tarjoaminen keskitetysti kaupunkilaisille eHyvinkää-portaalin kautta Suomi.fi-palveluihin integroituna.
- Oman palvelutuotannon kehittäminen palautejärjestelmän, osallistuvan budjetoinnin, työllisyyspalveluiden asiakashallintajärjestelmän, kotouttamispalveluiden asiakastietojärjestelmän ja yritysrekisterin osalta.
- Sähköisen avustushakemusjärjestelmän käyttöönotto.
- Saavutettavuuden edistäminen kaupungin nettisivuilla.
- Digituen edistäminen Hyvinkäällä.

ALUEELLINEN JA PAIKALLINEN YHTEISTYÖ HYVINVOINNIN JA TURVALLISUUDEN EDISTÄMISEKSI

Yhteistyön edistäminen
hyvinvoinnin ja turvallisuuden
yhdyspinnoilla

SUUNNITELTUJA TOIMENPITEITÄ:

- Eri toimialojen ja palvelualueiden yhteistyön ja tiedonkulun edistäminen Keusoten, KUUMA-kuntien, paikallisten yhdistysten ja seurojen, vapaaehtoistoimijoiden, yritysten, poliisin ja pelastuslaitoksen kanssa hyvinvoinnin ja turvallisuuden osalta.
- Lasten ja nuorten hyväksi tehtävän työn tekijöiden, organisaatioiden ja moniammatillisten verkostojen yhteistyön kehittäminen.
- Kouluissa tehtävän nuorisotyön kehittäminen ja lisääminen nuorisopalveluiden ja perusopetuksen yhteistyönä.
- Peruskoulun päättävien nuorten tietoisuuden lisääminen tukitahoista opiskelujen jatkamiseksi peruskoulun jälkeen.

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma on tärkeä johtamisen työkalu Hyvinkäällä.

Suunnitelmassa on hyvinvoinnin ja turvallisuuden tavoitteita ja toimenpiteitä niiden saavuttamiseksi. Toimia seurataan toimialoilla ja palvelualueilla osana normaalia talouden ja toiminnan raportointia läpi vuoden. Tavoitteita pyritään saavuttamaan normaalioloissa käytettävissä olevilla resursseilla.

Lue koko suunnitelma:

HYVINKÄÄ *h*

Hyvinkään kaupunki
PL 86 / Kankurinkatu 4–6
05801 Hyvinkää
p. 019 459 11
kirjaamo@hyvinkaa.fi

www.hyvinkaa.fi

